

Harta e vendndodhjes së ligatinës:

Foto e një ligatine të ndërtuar:

Na kontaktoni:

Instituti i Politikave Mjedisore

Rruga Abdyl Frasheri
Ish Klinika Qeveritare, Shk 3/4, Tirana
Telefon: 682450332, 42234851
www.iep-al.org, iep@iep-al.org

Ekolëvizja

Rruga Abdyl Frasheri
Ish Klinika Qeveritare, Shk 3/4, Tirana
Telefon/Fax: 4234851
www.ekoleviza.org, info@ekoleviza.org

Projekti Ligatinë e Ndërtuar për Reduktimin e Ushqyesve në Ujrat e Lumit të Tiranës

© Instituti i Politikave Mjedisore 2010

Projekti Ligatinë e Ndërtuar për Reduktimin e Ushqyesve në Ujrate Lumin e Tiranës

INSTITUTI I POLITIKAVE MJEDISORE
INSTITUTE FOR ENVIRONMENTAL POLICY

Ekolëviza dhe Institut i Politikave Mjedisore në partneritet me Bashkinë e Tiranës, kanë filluar ndërtimin dhe po menaxhon projektin e parë në Shqipëri të reduktimit të ushqyesve që derdhen të patrajtuara në lumenj, në rastin tonë në Lumin e Tiranës. Ky projekt financohet nga Programi i Shkëmbimit të Ujërave të Jetueshmë, GETF (Fondacioni për Teknologji dhe Mjedis Global) në emër të GEF/UNDP.

Projekti do të trajtojë ujërat e ndotur të dy kanaleve që derdhin të patrajtuara ujërat e ndotura të zonës së Rrugës 5 Maji, në Lumin e Tiranës, duke ndërtuar një ligatinë që do të kapë, degradojë, dhe shpërbëjë ushqyesit e tepërt dhe ndotësit që ndodhen në ujërat e këtyre kanaleve.

Çfarë është ligatina e ndërtuar?

Ligatina është një vend i lagësht e me bimësi, tokë që mban gjithnjë ujë; moçalishte. Në rastin tonë ajo do të ndërtohet me anë të tre

baseneve të vegjël me gjatësi 25 m dhe gjerësi 5 m, për shkak të mungesës së ligatinave natyrore në bregun e Lumin e Tiranës, d.m.th. do të jetë imitim i ligatinave natyrore që krijohen në brigjet dhe meandret e lumenjeve, por që në Lumin e Tiranës u zhdukën për shkak të hedhjes së dherave dhe mbeturinave urbane duke e ngushtuar jashtëzakonisht shtratin original të lumit.

Pse po ndërtohet kjo ligatinë?

Në mënyrë që të:

- Reduktohet ndotja në Lumin e Tiranës nëpërmjet ndërtimin të ligatinës e cila do të shërbejë si një filter biologjik për ujërat e ndotur që derdhen në lumë;
- Krijohet një ligatinë që rrit biodiversitetin në brigjet e Lumin e Tiranës, tërheq specie të ndryshme ujore bimësh e gjallesash, shërben si një zonë e gjelbër për zonën përreth dhe një model studimi për ambientalistët dhe studentët e mjedisit, biologjisë, botanikës dhe zoologjisë;
- Shërbejë si një projekt pilot i cili demonstron se metodat biologjike të filtrimit të ujërave të ndotur kanë një kosto shumë herë më të vogël se filtrimi mekanik, dhe të shërbejë si model për bashki e komuna të tjera që duan të zgjidhin problemen e trajtimit të ujërave të ndotur;
- Përhapë modelin e ligatinave të ndërtuara, si një model me kosto ndërtimi disa herë më të ulët se trajtimi mekanik i ujërave të ndotur, si dhe një metodë që ka kosto zero mirëmbajtje pas ndërtimit, si dhe një model që ka ndikim minimal në mjedis, pasi imiton ligatinat natyrale që formohen anash lumenjve.

Cila është gjendja e Luminës?

Studimi paraprak i gjendjes mjedisore që u bë me datë 9 shkurt 2010 nga ekipi i ekspertëve nga Fakulteti i Shkencave, Universiteti i Tiranës, nxori të dhëna alarmuese për ujërat e Lumin e Tiranës dhe tregoi urgjencën me të cilën duhet vepruar për ndalimin e shkarkimeve të ujërave urbane të patrajtuara në Lumin e Tiranës.

Studimi tregoi se vlerat e nitriteve në ujërat e Lumin e Tiranës dhe ujërat urbanë që derdhen në të, janë nga **4 deri në 32 herë më të larta** sesa vlerat e Direktivës së BE-së për Peshqit 44 (2006), ndërsa vlerat e koliformeve fekale në ujërat e Lumin e Tiranës janë 13 herë më të larta se sa Standardet ISO 7899-1 të BE-së.

Si ndihmon ligatina në uljen e ndotjes?

Procesi i kapjes dhe shpërbërjes së ushqyesve (kriesisht fosfate dhe nitrate) dhe ndotëseve të tjerë që ndodhen në ujërat e këtyre kanaleve, do të bëhet nga bimët ujore (kallamet dhe xunkth) dhe bakteret e mikrogjallesa ujore në ligatinë e ndërtuar. Ligatina gjithashtu shërben për parandalimin e karbonit dhe metanit të tepërt që do të rezultonte nëse ushqyesit do të përfundonin në det.

Gjithashtu, projekti do të rrisë ndërgjegjësimin për ndotjen tejet të lartë të ujërave të Lumin e Tiranës.

